
Ośrodek socjologiczny "Wsi Współczesnej"

Przegląd Socjologiczny Sociological Review 20, 201-202

1966

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

nych metod i technik badawczych. W badaniach nad zagadnieniem dezintegracji rodziny wykorzystywane będą m. in. materiały z poradni rodzinnych i inne materiały umożliwiające przeprowadzanie studiów poszczególnych przypadków.

Obok materiałów zebranych metodą próby reprezentacyjnej, materiałów z poradni i innych wykorzystane zostaną materiały zebrane drogą konkursów prasowych (obecnie opracowuje się w Ośrodku materiały zebrane przez Redakcję „Życie Warszawy” w ramach „Mąż i Żona” — 656 wypowiedzi). W badaniach nad funkcją wychowawczą rodziny uwzględnione będą przestrzenne aspekty zagadnienia.

W 1966 roku zainicjowane zostały w Ośrodku długofalowe badania nad konfliktami rodzinnymi. Wyniki tych badań stanowią pewną próbę zbliżenia się do zagadnienia dezintegracji grupy rodzinnej.

Nadmienić należy, że Ośrodek Badań nad Współczesną Rodziną dofinansowuje niektóre badania dotyczące zagadnień życia rodzinnego, podejmowane przez inne placówki naukowe.

SEKCJA SOCJOLOGII WYCHOWANIA PTS

Powołując się na bogatą tradycję socjologii polskiej w dziedzinie społecznej problematyki wychowania, oraz na istotne znaczenie tej problematyki w Polsce Ludowej — dziesięcioosobowa grupa członków warszawskiego oddziału Polskiego Towarzystwa Socjologicznego (są to: dr Franciszek Jakubczak, dr Jadwiga Komorowska, mgr Zygmunt Komorowski, dr Salomea Kowalewska, dr Zdzisław Kowalewski, mgr Józef Muszyński, dr Krzysztof Przeclawski, mgr Andrzej Raźniewski, mgr Zbigniew Sufin, mgr arch. Bohdan Szymański) wystąpiła w styczniu 1966 r. do Zarządu Głównego z wnioskiem o powołanie przy PTS sekcji socjologii wychowania.

W dniu 4 marca 1966 r. na zebraniu naukowym warszawskiego oddziału PTS, po dyskusji nad referatem dra Krzysztofa Przeclawskiego pt. *Procesy urbanizacyjne a wychowanie człowieka*, powołano Komitet Organizacyjny sekcji w składzie: dr J. Komorowska, dr S. Kowalewska, dr H. Muszyński, dr K. Przeclawski.

Sekcja socjologii wychowania zajmować się pragnie zarówno problematyką wychowania w rodzinie, jak też wychowania przez szkołę, oraz problematyką związaną z procesami socjalizacji i wychowania dokonującymi się przy udziale grupy rówieśniczej, środków komunikacji masowej, wychowania w osiedlu mieszkaniowym itd.

W dniu 27 maja 1966 r. odbyło się pierwsze zebranie naukowe sekcji, w czasie którego dr H. Muszyński wygłosił referat pt. *Wychowanie integralne w środowisku*. Po dyskusji nad referatem omówiono program prac oraz wybrano władze sekcji.

OŚRODEK SOCJOLOGICZNY „WSI WSPÓŁCZESNEJ”

W artykule Józefa Chałasińskiego pt. *„Wieś Współczesna” i socjologia stołeczna* („Kultura”, 12 XII 1965) czytamy: „Niedługa jest historia «Wsi Współczesnej», której setny numer ukazał się przed paru miesiącami. Sto numerów tego

pisma przedstawia jednak kolekcję studiów, obserwacji i refleksji cennych dla dzisiejszego i przyszłego badacza. Przede wszystkim zaś pismo to jako organ myśli społecznej jest dokumentem procesu, w wyniku którego przy „Wsi Współczesnej” wytworzył się odrębny, samodzielny ośrodek myśli socjologicznej, który ma własne oblicze naukowe i znajduje się obecnie w rządzie czołowych ośrodków socjologicznych stolicy i kraju. Ośrodek socjologiczny „Wsi Współczesnej” wysunął się na czoło socjologicznego ruchu w stolicy jako jeden z jej trzech głównych ośrodków obok Wyższej Szkoły Nauk Społecznych przy KC PZPR i Instytutu Filozofii i Socjologii Polskiej Akademii Nauk.

„Jubileusz setnego numeru «Wsi Współczesnej» zbiegł się z wydaniem *Awansu pokolenia*, I tomu wielotomowej serii pt. *Młode pokolenie wsi Polski Ludowej — Pamiętniki i studia*. *Awans pokolenia* został wydany przez Ludową Spółdzielnię Wydawniczą pod firmą Komitetu Badań nad Kulturą Współczesną Polskiej Akademii Nauk. Opracowanie naukowe tego tomu i przygotowanie go do wydania wyszło jednak z socjologicznego ośrodka „Wsi Współczesnej”. Na tym ośrodku jest oparte również naukowe opracowanie całej wspomnianej serii *Młodego pokolenia wsi Polski Ludowej*”. Za wybór i opracowanie III tomu tej serii pt. *W poszukiwaniu drogi* (Warszawa LSW 1966) przyznana została nagroda Wydziału Nauk Społecznych Polskiej Akademii Nauk.

Ośrodek socjologiczny „Wsi Współczesnej” wyróżnia się przez szczególną wagę przywiązywaną w badaniach socjologicznych do materiałów pamiętnikarskich. Z tego ośrodka wyszedł zbiorowy tom pt. *Nad pamiętnikami młodzieży wiejskiej*, obejmujący artykuły drukowane we „Wsi Współczesnej”. Tom wydany przez „Iskry” (Warszawa 1965, stron 296). — Wybór i opracowanie Barbary Weber. — Przedmowa Dyzmy Gałaja.

NORWESKO-POLSKIE SEMINARIUM SOCJOLOGICZNE

W dnia 14—17 maja 1966 odbyło się w Oslo norwesko-polskie seminarium socjologiczne, w którym uczestniczyło 25 socjologów polskich, zaproszonych przez Norweskie Towarzystwo Socjologiczne. Tematem seminarium były socjologiczne badania struktury społecznej i jej przeobrażeń. Socjologowie norwescy przedstawili dziewięć, socjologowie polscy jedenaście referatów. Seminarium stworzyło okazję do pożytecznej dyskusji nad wieloma szczegółowymi problemami metody i teorii socjologicznej oraz przyczyniło się do rozszerzenia zakresu informacji wzajemnej na temat problemów społecznych obu krajów.

A. K.

SYMPOZJUM STUDENCKICH SOCJOLOGICZNYCH KÓŁ NAUKOWYCH

W pierwszych tygodniach września 1965 roku odbyło się na Przelęczy Kowarskiej doroczne, piąte z kolei, Studenckie Sympozjum Socjologiczne. Temat 14-dniowych obrad brzmiał: „Polski model społeczno-gospodarczy a przeobrażenia społeczne w okresie XX-lecia PRL”; przygotowaniem Sympozjum zajęły się koła socjologiczne UE i UW. Temat ten stanowi kontynuację problematyki podjętej na III Sympozjum i omawianej również na zimowej konferencji kół („Społeczne problemy Polski współczesnej” — Warszawa, styczeń 1965).